

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

12. 13. 14. Continuatio historiæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

tur; non tacuit tamen sanguis eius, qui ad Deum de terra clama-
uit. Neque enim verba tantùm, sed etiam facta ad Deum clamant;
longèque potentiùs clamant, ac vindictam postulant. Neque du-
bium est, à viuis & mortuis viuos oppressores eorum, ante diui-
num tribunal etiam sine voce, accusari; neque rarò etiam, ad
causam, coram supremo iudice, disceptandam citari, iniurijs ipsis
exigentibus vindictam.

Cui rei confirmandæ luculentus est testis D. Gregorius
Turonensis, qui hanc historiam recitat. Auernensis Episcopus,
cui nomen Sidonius Apollinaris, æquè sanctus ac eruditus, mori-
bus & artibus præstans, vt coronas in cælo multiplicaret, virtutis
mercedem, in terris, accepit tribulationes. Necessè enim est, vt
virtutem oderint vitiorum amatores; quam ne cogantur ample-
cti, impugnant atque repellunt. Quam ob causam, Sidonius quo-
que duos nactus est sacerdotes disciplina indigentes, quorum quo-
tidianus sermo erat: *Circumueniamus iustum, quoniam inutilis est*
nobis, & contrarius est operibus nostris, & impropert nobis peccata le-
gis, & diffamat in nos peccata discipline nostræ. Quid non efficiunt
duo conspiratores? immo quid Orcus, per illos, non efficit? Duo
erant, sed tribus Furijs agitabantur. Nam & moniti vindictam
spirabant; & castigationem metuentes conabantur amoliri cor-
rectorem; & denique ambitione inflammati, locum sperabant,
si sedem vacuam fecissent. Hinc conuenticula, hinc conciliabu-
la, hinc denique vis aperta, qua virum innocentissimum & ma-
gistratu dignissimum, omni sacra potestate priuatum ad vltima
rederunt. Siquidem vix tantum cibi præbuerunt afflicto, vt vi-
tam sustentare posset, & vixisse mallet, quàm viuere.

Sidonius, tamen, etsi grauibus malis irritatus, & causæ
æquitate fultus, iniuriam laudabiliùs tolerari, quàm propulsari
ratus, quasi non sentiret, aut, tanquam si meruisset, ita patienter
omnia tulit. Itaque non exoptulare, non implorare amicos, non
circumspicere patronos, non certare foro, non recuperare ami-
sam dignitatem voluit; sed omnia Deo commisit iudicijsque diui-
nis, sine quibus Mundus non gubernatur. Felix, quisquis hoc fa-
cere nouit; nec enim magnam duntaxat is animo suo conciliat
tranquillitatem; sed etiam, quia se ipsum non vindicat, Deum
vindicem parat. Quod & Sidonio euenit. Conuenerat inter im-
probos duos sacerdotes, vt die altera, Episcopum è templo extra-

Ecc 2

ctum

Gen. 4. 10.

XI.

S. Greg. Tu-
ron l. 2. hist.
Franc. c. 23.
& Baronius
An. 486.

Sap. 2. 12.

XII.

ctum eliminarent; idque vnus eorum audacior, ac sine fronte, homo palàm ei minitari non est veritus. Et fecisset, ni diuina manus prauenisset insanientem. Tota nocte futuram sequentis lucis scenam secum meditatus, vix expectare potuit solem orientem. Neque expectauit; nam, antè diluculum, secus atque aliàs assueuerat, è plumis exiliens ad facinus se aptabat. Verùm priusquam domo exiret, *sellas antè petuit Patroclianas*, & comitabatur euntem puer cum lucerna. Ibi dum moratur diutiùs, mittit coniuratus alter, facinoris tam iniqui socius, & significari iubet, tempus esse exequendi, cuius heri consilium cepissent: nihil obstaculi apparere, properaret modò. Ventum est ad puerum iam diu, cum cereo, vsque ad impatientiam & Diras, præstolantem. Is ergo herum moniturus (cum pulsanti nihil responsum intus esset) ianuam tandem reserat, & reperit miserum vnà & aluum & vitam exonerauisse. Tali loco, mori dignus erat, qui Episcopum loco mouit. Episcopus igitur, Deo causam ipsius agente, in officium repositus est.

XIII. Non diu tamen postea vehementiùs agrotans iussit se in templum deportari. Ibi mæstus eum populus interrogauit, quisnam esset successurus, in officio pastoris? cui ille, *Ecce, inquit, frater meus Aprunculus viuit, & hic pastoris munus occupabit*. Hoc responsum, quia non capiebant, mente iam alienata, prolatum existimabant, sed paulo post, vaticinium fuisse, intellexerunt. Quippe Sidonio è viuis subducto; alter ille sacerdos persecutor, nihil miserabili exitu commilitonis sui perterritus, velut optatissima occasione oblata, cui diu fuerat insidiatus, gauisus, triumphum egit, tiaràmque capiti suo rapere est conatus. Nec quidquam certius futurum existimauit, quàm vt ipse succederet. Enimuerò id iam ei familiares gratulabantur; id de eo, in vulgus spargebant; id ipse quoque (tam stolidus est superborum crudelitas) amicioribus suis dictitabat, neque iam pro arcano habebat; sed ausus est etiam per quàm glorianter iactare. Nunc demum, diuino iudicio, patere, cuius causa iustior extiterit, suàne, an Sidonij; aut cui, à Deo, pedum Pontificale sit destinatum. Denique ita egit, ac si Antistes iam esset, nec quidquam omisit, quod eam in re illi posset seruire.

XIV. Quare proximo quoque, à Sidonij morte, Dominico die, dapes magnificas apparauit, ad quas ciuitatis primates adhibuit. O cæcas hominum mentes! & futurorum improuidas! quàm
sape

Cap. XL. Non temerè homines ad diuinum tribunal citandos. 405

sæpe exitio proximi exultant, & funus suum ipse ducunt ouantes? Designatum Præsulem ad mensam accubuisse putatis? Balthasar accubuit, *appensus in statera, & inuentus minus habens.* Sedebat, Dan. 5. 27. suo quisque, ordine; stabant in ferculis alites, & cibi non ad palatum modò, sed etiam ad oculum facti; iam gliscebant colloquia; iam sitis vinum postulabat. Ante omnes, vt par erat, futuro Episcopo pocillator scyphum præbuit; quem ille manu sustinens meditabatur, in cuius sanitatem esset propinandus. Nunquam mors malis opportuna venit; sed, inter conuiuia & epulas, longè importunissima. Itaq; non iam mitræ, sed Libitinæ candidatus, dum poculum tollit, dum ei nomen imponit, sentit repentè, quàm verè dictum sit, multa inter calicem & suprema labra cadere: nam & ille ipse cecidit, & priùs è Letheo, quàm suo, poculo bibit. Siquidem iam iam vinum probaturus, subita formidine, cohorrui, expalluit, & vitro de manu cadente, funus fuit. Noluit postea sic propinanti quisquam respondere. Hæc omnia, ita vti contigerunt, pridie pocillatori per somnium obiecta narrat Gregorius Turonensis. Quis non videat iniuriæ patientissimi Sidonij vindicem fuisse Deum? ad quem, Sidonio tacente, vel iniuria Sidonij satis clarè appellauit; quæ iniuriosorum vnum quidem præmiserit, alterum verò, post Præsulis mortem, ad iudicium traxit; vt manifestum fieret, Deum ante, & post obitum, suorum iniurias vlcisce.

Sed Sidonius tacens ultorem Deum inuenit, innumeri, qui in vita quidem tacent, post mortem demum loquuntur, & accusant eos, à quibus indignissimè, dum viuerent, habiti fuerunt. Dabo, ex eodem scriptore historiam, quæ meritò faciat violentis illis magnatibus ambas aures tintinare. Nantinus Engolismensis comes homo factiosus, audis potentia honoris, diuitiarum, ceterùm vitia sua callidè occultans, priùs sacerdotem, postea Pontificem Burdigalensem, Heraclium nomine, varijs modis aggressus, grauib; iniurijs vexauit. Nec potuit odium multorum malorum illatione satiari; sed flammæ instar semper auctum, semper maiora tentauit. Aliquot villas ac prædia Maracharius auunculus eius, templis, ac sacerdotibus testamento legarat. Eas villas ac prædia Nantinus, per vim occupauit. Vt iniuriam tegeter, pretextum inuenit. Vulgabatur enim, illi Ecclesiæ, nullo iure, deberi bona hæreditaria, cuius Clerici testamentarium interemissent. Cui iniustitiæ non potest color induci? At non passus est, se hoc fucò fal-

XV.

Gregor. Turon. l. 1. c. hist. Franc. c. 36.